

Lo Somaten

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari y en las principals Oficinas d'aquesta ciutat y de fora.
A Barcelona: Kiosco de Calaf Rambla de las Flors.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

REUS, Dimecres 9 de Juliol de 1902.

ANY XVII

NUM. 4.327

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	Ptas. 1'25
En provincias, trimestre.	4
Extranjer y Ultramar.	8

Anuncio, á preus convencionales

TRIPLE AYgua NAF SERRA

 (Cullita d'aquest any) preparada ab la flor recent recullida del taronjer agre. Es de un agradable sabor y delicat perfúm.

FARMACIA SERRA-DEVANT DEL SOLAR QUE HA ADQUIRIT LO BANCH D'ESPANYA

TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR

DE PERE DOMENECH. ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS

Especialitat en altars, capellas, templetes, columnas, reclinatoris, adornos y detalls arquitectòrics y escultòrics pera iglesias, etc.
Imatges de fusta y cartró-pedra de totes midas y models.

PREUS REDUHITS

TALLER DE CAMISERIA DE JOSEPH MARTORELL

MONTEROLS 40.-REUS

Novetats en corbateria, géneros de punt, roba blanca pera senyora, botons y botonaduras pera camisas, paraiguas, sombrillas, bastons, petacas, cigarreras, carteras, targeters, moneders, boquillas y elástichs. Agullas pera corbatas.
Se fan á mida camisas, calsotets, colls y punys.

AIXAROP DE HIPOFOSFITS

CLIMENT

LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Haventse presentat á la meva clinica la Sra. D.ª N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca de gana y de forsas, vaig prescriureli l'Aixarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrá apetit y forsas y se li regularisaren las reglas.
—Dr. Letamendi.
Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d'un any de una escrófula crònica. Cansat d'usar sens cap resultat quantas emulsions y reconstituyens se preconitzan pera aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfits Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Llorens, Catedràtic de Barcelona.
Exigeixis lo llegítim Aixarop Climent SALUD, únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expén altre del mateix nom.

LOT AMARCH LOT TÓNICH

APERTIU-CORROBORANT-FEBRIFUGO THE COSMOS. EN C. Y DE C. EN P. BARCELONA

Lot us d' aquest TÓNICH ej-receix una acció estimulante sobre l' aparato gastro-intestinal aumenta l' apetit y facilita la digestió. La nausea, hont existeix lo paludisme, es indispensable son us, donchs es febrífugo, com justament ho declaran molts Méjtes célebres, que l' han indicat y segueixen indicantlo com medi efícaz pera precaveres de las calenturas.
Pendré una ó dugas copetas d' aquest tónich á diari, vol dir cuidar ab esmero la propia salut.
Se prena ab aygua, sífo ó pur; avans de menjar com aperitiu; després com digestiu.

AGENT GENERAL EN REUS, JOSEPH MARTORELL S. en C.-Carrer Monterols número 30.

E. OLIVA

LLOVERA, 54

Després dias, de la gran Liquidació d' objectes artístichs de Porcelana, Fayans y Bronze.
Descomptes del 30 per cent en lo preu de cost.
Gran surtit d' aparatos eléctrics de bronze cisellat.

Se venen á un preu baix, al mateix establiment, unas portas vidrieras estil modern ab cristalls tots d' una pessa y passá-mà de bronze daurat.
Se líquida també, á un preu sumament ventatjós, una gran lámpara de bronze repujat de 12 llums sistema Añer.

LOCATALANISME ALS POBLES

A la vida sempre llytan dos principis; lo del bé y 'l del mal. Lo principi del bé, ja per naturalesa, ja perque 'ls Sagrats texts ho profetisan y ja perque l' Historia ens ho ensenya, al cap de molt bregar queda sempre triomfant; mes la promptitut ab que s' verifica aqueix triomf está en rahó directa dels medis de que disposa 'l dit principi pera llytar.

Lo Catalanisme que desde sa nairrensa representa 'l principi del bé, obté la victoria sobre 'l caciquisme tan aviat com de més armas disposa pera combátre'l, però com aqueixas están poch en ús als pobles, hont casi tot és petit per naturalesa, hont nostras creen-

cias no hi arriban y hont nostras polémicas se vénhen ofuscadas per l' erro, tardará des-graciadament molt temps á cantar victoria y á destruir la mala sava de l' actual régim, poguantse verificar aixó després d' un cambi de generació ó d' un llytar titánich per part de nosaltres.
La premsa contraria extén la línia de batalla valentse d' impropis, de sofismas y d' arguments que cap fonament tenen; los tonfos se deixan embaucar fins á l' extrem de ferse impossible una discussió ab élls, puig si algú ho prova se 'ls ha de deixar, perque pera discutir se necessitan qualitats que no tothom per desgracia reuneix.
Després d' aqueixa sirena encantadora, vanen en segona línia 'ls panxa-contentas,

los talents esquitats anomenats mitjanias, y 'ls cacichs, *amigos todos del idioma patrio*.

Los primers estan tant bé ab lo desgovern actual, que quan comensan á enraonar del orden soltan uns disbarats que 'ns demostren clarament lo més refinat egoisme, perque ni sisquera 's prenen la molestia d'averiguar quin régim seria mellor que s'implantés, sino que continuan ab la seva fent us á cada pás d'excelents gajimatias.

Venen ara 'ls més formidables, las mitjanias, los caps pléus de buidesa. Aqueixos quan se 'ls parla de Catalanisme sembla que vegin Satanás, perque com tenen una monomania ab la cultura (?), créuhen ab certesa que catalanista vol dir atrassat y atávich, y és degut aixó á que 'ls que menjan de l' Estat los hi han posat aqueixa boya essent lo que més los hi infiltrá, tota la colla de polítics quan se desfeyan al Congrés ab impropis contra nosaltres.

Donchs si: aquests talents amichs de lo superficial, tenen estupidés en lo criteri y tot lo que sigui separarse d'aqueix camí trillat que imprimeixen en la marxa dels assumptos, los governants, tot és falta d'educació y civilització, per exemple, se verifica una manifestació en contra dels tributs; donchs ja tenim als raquítics posant lo crit al cel, y es de tot punt inútil parlarlos hi de rés rasonable, puig á la mellor, surten ab trencats que posan en confusió al més llest polemista, perque 'l pitjor mal dels mals és tractar ab tontos.

Per fi y pera coronar la professó d' *inconscients*, venen los cacichs que ab l'habla de Cervantes son capassos de despertar los merts y suficients pera escandalitzar un vehinat.

Solzament són escoltats aqueixos per alguns que *con pretendida ilustración* volen ésser doctes y sabis. Lo seu ofici és anar com á gossos al detrás dels governants, y ja signi per sistema ó ja per egoisme, no saben fer altra cosa, puig moltes vegadas reben en paga dels seus serveix desprecis que únicament los poden admetre gent de poca dignitat com ells.

Imposan á tot arrén sa voluntat y volen que l'idioma *puro y castizo* predomini en tot perque *el catalán hace perder la seriedad de todos los actos*.

Me preguntarán alguns si aixó també passa á las capitals. Si: succeheix aixó y altre tant á ab més intensitat que als pobles, però aqueixos erros se troban equilibrats y enllumenats per la claror que la constant propagació de nostres ideals produheix.

Als pobles, además de la falta quasi absoluta d' *independencia personal*, la vida intel·lectual és nula, y per aixó és tan difícil que arribi prompte una idea nova, puig, per desgracia, pochos són los que 's dediquin á la defensa dels nostres ideals y d'aquí que 'ls erros subsisteixin y s'esternisin sense que 'ls enlluhernadors raigs de la veritat los fassin desaparèixer.

Lluy ara de volguer dar cap cullerada de mel á ningú y desfer tot lo que he sentat, crech no obstant que si als pobles s'enfalten encara que de poch en poch los ideals catalanistas, podrá tardarse, més ó menys, però 'l dia que siguin nostres, que ab treball y constancia ho lograrem, serán forts combatents disposats á sacrificarho tot per la causa de Catalunya.

JAUME MONTLLÉO.

PRIVILEGIS DE CATALUNYA

VI.

Esclavatje de Catalunya

En lo capítol primer dihem, ja que Catalunya perdé sas llibertats en lo jorn funest del 11 de Septiembre de 1714.

Ara bé, no cal dir si 'ls catalans una volta declarada la guerra lluytarian en defensa de sos drets, en los capítols anteriors clá deixém apuntats 'l movils que 'ls induhiren á declarar la guerra. Lluytaren, sucumbiren y nostres furs, nostres llibertats, nostres privile-

gis caygueren pera no aixecarse, fins á tant que una voluntat poderosa, fins á tant que una compacta unió de tots los vers ayments de la Patria Catalunya torni per ells, derramant fins si es menester la sang generosa que batega per sos pits.

Aném á detallar los mals que caygueren sobre Catalunya un cop rendida á las armas del duch de Bervich.

1er. El primer CONSOL que 's va donar al Principat, foren las més grossas contribucions contantlas de desde la proclamació del Archiduch en 1705 fins á la entrada de las tropas de Felip V.

2on. En lloch de port franch de que gosaba Barcelona ab las consecuentes utilitats que d'aixó reportaba el comer comú y particular fou anulat y en son lloch s'imposaren intolerables tributs á mercé del rey y de sos ministres.

3er. El paper sellat y altres *menudencias* foren regaladas á Catalunya, estantne exenta com n'estaba per sos privilegis.

4rt. Las imposicions arbitrarias foren exigidas ab tant de rigor que si algún comú ó particular tractava de resistirce á satisfacerlas, se l'hi obligaba ja allotjant un regiment en lo poble que 's resistia al pach ó una companyia de soldats en la casa d'un particular, carregant al un y al altre la manutenció y alimentació de las tropas fins á saldar los comptes que se l'hi havian impost.

5nt. Quedá Catalunya sens diputació ni forma de regne, gobernada per cancelleria que 's composaba d'extranjers y que per cert no s'esculliren los mes honrats. La capital de Barcelona y demés ciutats quedaren gobernadas d'idéntica manera.

6sé. Se l'obligá á jurar en Corts generals, á son pesar y en son deshonor com á llegítim rey d'Espanya á Felip V. ab perpétua exclusió del Archiduch y de la casa d' *Austria*.

7ié. Fon despotament rifada (quintada) y precisada á lluytar á favor del Borbó y del rey de Fransa y en contra del Emperayr.

8ié. Se procurará desarmarla de modo que jamay pogués aixecar lo front, obligantla fins á fermar las gabinetas de llescar pá ab cadenas de ferro en lo cap de taula.

9yé. Se construí una Ciutadela pera dominar y amenasar continuament á Barcelona com á capital de Catalunya.

10. S'arrinaren los castells y casas fortas de tot lo Principat, y un sens fi d'altres tiranias que la ploma se 'n escríuix al tenir de copiarlas.

Jamay se vá veure un indici d'olvit en lo pit del Borbó un cop rendida Catalunya, ni la pietat ha tingut cabuda en lo cor d'aquells malvats.

UN HISTORIAYRE.

ESPURNAS

A....estiuhejar.

Si senyors: aquest istiu me toca fer de personatje; desde la visita del simpatic Sr. Saarez Inclan y que 'm va tocar beure xampany á diari, que no tenia altre cosa al cap que deixar la ciutat, com el Rey ha deixat Madrid y altres, per exemple, fugen de Castellvell.

Are que pot ser que allí ahont vagi fassi mes calor que en nostra ciutat y que si aquí estem en un forn m'encuahi jo á l'infern.

Peró com al món qui no s'accontenta es perque no vol, jo 'm faré la ilusió que 'l sol de las noves terras que visiti no será tant calent com el nostre y potser mes que ilusió sigui realitat, que cap sol com el de la Patria d'un mateix vivifica tant ni es tant agradable, malgrat te rosteixi.

Y de aquesta manera si la neva felicitat no es cumplerta poch ni faltaré.

Deixarem dochs que la cendra 's cuydi de conservar el caliu de las *espurnas* que estavan preparadas, per quan torném, ja que no trobo que escaygui el portar mes foch del que segurament hi ha als pobles de mon itinerari.

Mes pera estar ab relació ab los llegidors de "LO SOMATENT" y pera que els amichs sapigan lo que 's gaudeix y sofreix, fins en los viatjes estiuhenchs, escriurem cada dia una carta íntima, d'impressions, que per mes que dirigiré a nostre simpatic Director, será desclousa pera tots els lectors del diari que tinguin á be passarhi els ulls.

Essent cartas íntimas, nocerquin en ellas ni literatura ni poesia, perque ab aquestas dos *Senyoras* desde que soch nat que hi estich renyit y no perque jo las aburreixi res de aixó sino perque ellas no 'm volen á mi, acostumadas com están á que las mimin ser privilegiats y á que las enamoren plomas menos espuntadas y rovelladas que la meva.

Ja ho tenen tot entés: y si quan bufi pera aquí un xich l'ayre de montanya saturat pel romanill y la fragola de las de Mont-Sant y Santa Agna, ne volen enviar, els meus pulmones l'aspirarán á plaher.

X. Y. y Z.

De Camí 7 Juliol 1902

Secció oficial

REGISTRE CIVIL

del dia 8 Juliol 1902.

Naixements

Manel Ortega y Moro.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Mariangela Andreu Porta, 64 anys, Hospital Civil.

Calendari catalá

Sant d'avuy.—S. Zenon

Sant de demá.—S. Cristófol

Surt lo SOL á las 4 h. y m. 34 y 's pon á las 7 h. 35 m.; surt la LLUNA á las 9 h. 13 m. y 's pon á las 10 h. 0 m.

MERCATS

Dilluns de cada setmana, Reus.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y Esplugu de Francolí.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Esplugu de Francolí.

SECCIÓ METEOROLÓGICA

OBSERVACIONS

del dia 8 de Juliol de 1902, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gispart.

Horas d'observació	Barómetro aneroide	Gran d'humitat.	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 horas.	Estat del Cel
9	758	64			Ras
15	758	61		75	Ras

Horas d'observació	TEMPERATURAS			VEN	NUVOLS	
	Máxim	Mínim	Ter. tip.	Direcció	Clase	Cantit.
9	Sol 38	20	33	S.		0'0
15	Som 33		33	S.	cirr	0'3

CRONICA

En lo número de demá publicarem un interessant article de nostre estimat amich don Joseph Güell y Mercader, en quin treball se hi fa una atinada ressenya de la histórica "Casa Cardenyas", avuy enderrocada pera aixecarhi altre edifici en lo mateix lloch.

No dubtem que tant per la autoritat de la firma del escrit de referencia, com per la importancia del mateix, será llegit ab gust per tots nostres lectors.

Ahir fou un dels dias que mes intensa 's feu senti la xafagor, essent moltes las personas que per aytal causa cercaren refrigeri en lo bany.

Personas que 'ns mereixen crédito nos asseguran que avansa la suscripció á plumas d'aigua pera l'abasteixement d'aquesta ciutat.

No esperabam altra cosa donada la necessitat qu' aquesta ciutat te de tal element donchs que molts istius fins escassejavam de l'aigua necessaria pera donarne á las fonts públicas; sapigut es de tots que várias industrias han tingut que desistir de establir-se en aquesta ciutat per insuficiencia de l'aigua y cuan no per altra causa hauria bastat pera que s'omplissen rápidamente las póssas de suscripció, lo barato del preu á que l'Empresa concessionaria vendrá dita aigua, donchs que resultarà á pessetas 0'145 lo metro cúbich cuan actualment la paguem á pessetas 0'283 quedant de propietat del suscriptor als 25 anys.

Suposém que en breu comensarán á publicarse las llistas de suscriptors.

Heus aquí una demostració fidel que fa creure ab l'indubtable éxit que ha de obtenir la Empresa una vegada tothom s'haji fet ben be càrrech de las ventatjas que tindrán los consumidors d'aigua:

Demostració

Pensió anyal pera los suscriptors primitius á una pluma d'aygua ó siguin 60 metros al mes pessetas 89.

Canón fixo anyal pessetas 16.

Total anyal pessetas 105 que corresponen pessetas 8'75 mensualment ó sigui per cada 15 metros pessetas 2'19.

Cobra avuy l'Ajuntament per igual volúmen pessetas 4'25.

Economia per cada mes pessetas 2'06 quedant lo suscriptor amo de la pluma d'aygua als 25 anys.

Ab aquestos datos fácil es convencers de 'ls beneficis notables que ofereix la nova empresa d'ayguas.

En lo carrer de la Font, sobre la claveguera novament construïda, se hi ha obert altra sanja, lo cual advertim als que transitin per aquella via durant las nits, puig la llum artificial en aquell carrer no permet que totes las vistas descubreixin aquell perill.

Si aquesta tarde á l'hora de costum se reuneix prou número de senyors regidors l'Exm. Ajuntament celebrará la sessió de primera convocatoria corresponent á la present setmana.

Ahir tinguerem lo gust de conversar bona estona en la sala de l'Alcaldia ab lo respectable tinent d'Alcalde president de la Comissió de Beneficencia, don Joan Vergés y Marca, persona que per son recte procedir en tots los seus actes sempre 'ns ha meregut confiança.

En nostra conversa tractarem llargament sobre las versions recollidas en las "Espurnas" de nostre número anterior referents als censals que se 'ns digué havian de ser cambiats per láminas del Estat y, en efecte, res se desmenteix de lo per nosaltres exposat, pero no son tots los censals los que havian de ser cambiats, sino únicament aquells que l'Administració provincial ha redimit y adendan anyadas enda veridas que potser d'altra manera no 's cobrarian.

Ab una deferencia que li agraím, no per nosaltres, sino pel servey prestat á la informació popular, nos esplicá lo senyor Vergés tots los detalls y feu coneixe 'ls datos que respecte al asunto hi havia, resultant que gracias als treballs fets fins ara per la Comissió de Beneficencia, s'ha conseguit que 's paguin molts dels censals que feya molts anys que no 's pagavan, assegurantnos que de cap manera serian cambiats per láminas aquets censals.

Mes val que siga aixís.

L'Alcaldia posa en coneixement dels ve-hias d'aquesta ciutat que trobantse vacant en l'Hospital Civil d'aquesta ciutat una pla-sa d'enfermer, per defunció del que la despenyaba y en virtut del acordat per l'

Exm. Ajuntament en consistori de 4 del actual s'obra públich concurs pera sa provisió per lo terme de 8 dias que finirá lo 17 del actual, á fi de que los que desitjin ocuparla presentin sas instancias en la Secretaria Municipal.

Pera enterarla de un asunto que li interessa, se suplica á donya Maria Sugrañes Martí, de ignorat parader, se serveixi presentarse á la Secretaria Municipal d' aquesta ciutat.

Don Bantista Vallés Vernet ha sollicitat lo registre de dotze pertenencias mineras de ferro y altres metalls ab lo nom de "San Fermín", sítas al terme municipal de La Argentera y paratje anomenat "Ortiells".

Se troba restablert de l'enfermetat que venia sofrint, l' ilustringat secretari del Govern de provincia don Felip Curtoys. Ho celebrém.

Per real ordre s'ha ecedit á la reforma escolar que sollicitá l'Ajuntament de Las Pillas, autorisantlo pera suprimir las dos escoles elementals que sosté, fundantne en son lloch una incompleta mixta, per no arribar sa població á 500 habitants.

Se creu que la combinació de governadors se podrà coneixe demá ó passat demá.

Per don Joan Jardí Masden s'ha registrat una mina de ferro anomenada "Concepción", sítas al terme de Capsanes.

Lo Banc d'Espanya ha posat en circulació bitllets nous de las series corrents y retirará los que sigan deteriorats.

Lo ministre d'Agricultura no podrà portar al próxim Consell de ministros cap pensament definitiu sobre la reorganización dels serveys del seu departament.

Los senyors Suárez Inclán (don Pio) y Malo y Molina, subdirector d'Agricultura, encaregats d'estudiar la qüestió y formular lo corresponent projecte, sols han celebrat una reunió pera cambiar impresions; de manera que en tot aquet mes no podrà realitzar-se el pensament del ministre, per mes que las bases d'aquet pensament ja están fixadas en linias generals.

Per consums se recandaren en lo dia de ahir 1018'25 pessetas.

Interesa molt
sapiguer que á la ciutat de Barcelona y carrer de la Diputació núm. 435, sucursal de A. Salvati Costanzi se fan verdaders miracles en los malalts de mals venéreos en general y especialment sifilitics encar que siga la dolencia hereditaria.
Pera més detalls llegeixis en 4.ª plana "Milagrosos confites ó Inyección anti-venérea y Roob anti-sifilitico COSTANZI."

DEL ESTRANJER

Una festa
Londres.—La festa del Bassar de la Caritat, que presidirá la Reina los días 10, 11 y 12, promet ser un aconteixement.
A més de las damas de la aristocracia inglesa, han ofert lo seu concurs algúnas principessas extrangeras.

Descarrilament
Lisboa.—Un tren de la linia de Beira Baia ha descarrilat prop de Belmonte.
Han resultat dos morts y vint ferits.
Alguns vagons han sofert desperfectes de consideració.

Atentat
Ha tingut lloch á Brest un non atentat contra 'l polvorí.
Se creu que 's tracta d'un grupo de anarquistas que intentan destruirlo.

La fetxa de la coronació
Londres.—Aviat se publicarà una nota oficial anunciand la fetxa en que tindrà lloch la coronació del Rey.

Esvalots
Roma.—Al poble de Orte hi han tingut lloch forts esvalots ab motiu de las elecciones municipales.

Hi ha intervingut la forsa pública, resultant un mort y molts ferits.

Mr. Chamberlain, ferit
Londres.—Al dirigir-se Mr. Chamberlain á Wheatminster Club Atheum, lo cavall en que anava montat ha relliscat, llansantlo ab gran violencia y causantli la caiguda una ferida al front.

Ha sigut portat al hospital, y 'ls metges que li han reconegut la ferida han opinat que, atesa la seva gravetat, no era possible traslladarlo.

Secció comercial

Mohiment del port de Tarragona
Entradas de avans d'ahir

Cap.	Despatzadas
Pera Marsella y esc., v. "Cabo S. Antonio," ab efectes.	
Pera Génova y escalas v. italiá "Alemanas," ab tránsito.	
Pera Liverpool y esc. v. "Soto," ab efectes.	
Pera Gottemburgo y esc. v. suec "Norge," ab efectes.	
Pera Londres y esc., v. "Pinzon," ab efectes.	

CAMBIS CORRENTS
en lo dia d'ahir, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner	Paper
Londres 90 dñ	—	34'15	—
" 60 "	—	—	—
" 8 dñ	—	—	—
" vista.	—	—	34'60
Paris 90 dñ	—	—	—
" 8 dñ	—	—	—
" vista.	37	37'10	37'40
Marsella 90 dñ	—	—	—
" 8 dñ	—	—	—
" vista.	—	—	—
Perpignan 90 dñ	—	—	—
" 8 dñ	—	—	—
" vista.	—	—	—
Hamburgo 90 dñ	—	—	—
" 8 dñ	—	—	—

Valors locals.

	Diner.	Paper.	Oper.
Gas Reusense.	600		
Industrial Farinera.	675		
Banch de Reus de Descòmptes y Prestams.	700		
Manufacturera de Cotons.	130		
C. Reusense de Tranvias.	30		
C.ª Reusense de Tranvias privilegiadas 5 per 100.	300		
Electra Reusense.	470		
Manicomí de Reus.			

J. MARSANS ROF Y FILLS
REPRESENTANT, F. CABRÉ GONZALEZ
Carrer Santa Agna, 19.
Cotisació á Barcelona á las 16 d'ahir

Interior	72'25	BARCELONA
Amortisable 5 p 8	93'62	Francs 37'50
Colonial	—	Lliuras 34'58
Mercantil	—	MADRID
Norts	52'35	Interior 72'30
Alicants	79'15	Francs 37'20
Orenses	28'85	PARIS
Obs. Fransa 2 1/4	57'87	Exterior 80'60
Id. Almansa 5 0/0	103'	Norts 179'
Id. Id. ayg	—	Alicants 271'

Descompte de cupons.—Anticipo per títols.

Compra y venta al contat y á plassos de tota classe de valors espanyols ó extrangers.—Comprobació y gestió de son cobro cas de sortir premiats dels títols amortisables ó favorecut en los sorteixos ab primer.—Suscripció á totas las emisiones é informes sobre la oportunitat y conveniencia de suscriures.—Contas corrents ab interés.—Compra de monedas d'or y bitllets detots los paisos.—Giros sobre las principals plassas.—Operacions de Bolsa.

BOLSI DE REUS
Carrer Monterols, 27

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir.

Interior	72'25	Cubas del 68	—
Colonial	—	Cubas del 90	—
Orenses	28'85	Amortisable	93'62
Norts	53'35	Ob. 5 p 1/2 Almansa	103'
Alicants	79'25	Id. 3 p 1/2 Fransas	57'87
Vitalici V.	—	Id. 3 p 1/2 Orense	49'50

PARIS **MADRID**

Exterior	—	Interior	72'27
----------	---	----------	-------

— GIROS —

Paris	37'50	Londres	34'58
-------	-------	---------	-------

TELEGRAMA DE PARIS

Exterior.	80'57
Río Tinto.	1102'
Nortes.	178'
Alicants.	271'
Portugués	29'60

Se reben ordres pera operacions de Bolsa.

Compra y venta al contat de tota clase de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los paisos.

ANUNCIS PARTICULARS

CLÍNICA DENTAL
de Don Fulgenci Agustí Aleu

Cirujá-Dentista de la Escola de Medicina de Madrid; ex-deixeble del Dr. Almenara de Madrid y dentista del Hospital de San Pau y Santa Tecla de Tarragona et., etc.

Tractament de las enfermetats de la boca y dents. Extraccions sens dolor. Orificacions, empastes y tota classe de obturacions.

Construcció de dents, dentaduras y aparatos de totas classes y emplen de tots los anaterichs avuy coneguts.

Reb á Reus tots los dilluns y divendres de 9 matí á 5 de la tarde. A Tarragona tots los dias.
Arrabal de Sta. Ana núm. 1, principal.—REUS

FONDA Y RESTAURANT D'EUROPA
DE
D. ANTON BARDOY
HABITACIONS Y SERVEYS INMILLORABLES
CARRER DE EN MEDIO, 1
CASTELLÓ DE LA PLANA

AVIS
La duenya de l'antiga y acreditada fonda d'Isidro, té lo gust d'oferr á sa numerosa clientela y al públich de Reus en general, á més de cotxes pera 'l servey á las estacions y á domicili, luxosos y cómodos landaus, factons, carretelas y berlinas pera casaments, bateijos y enterros, als prens corrents en aquesta plassa.
També lloga llegeras y cómodas tartanas pera viatjes als pobles circonvuhins y als marcos.

LLET PURA DE VACA
VACAS SUISSAS
HORT DE PAU ABELLÓ
Se ven en lo carrer del Roser, 4.

NOU SISTEMA PERA VESTIR BONICH Y BARATO
UN MAGNIFIC TRATJO LLANA PERA HOME PER 6 RALS
Pera mes detalls visiten lo gran basar de sastreria "El Non Plus Ultra"
1, PORTAL DE JESÚS, 1, REUS

OBRA NOVA
FLORESCENCIA
Aplech d'ensaigs literaris d'en Hortensi Güell.
2 PESSETAS
De Venda en lo kiosco de D. Pau Balart, Plaza de la Constitució y en la llibreria de D. Pere Tost, Arrabal baixa de Jesús.

FERRO-CARRIL ECONOMICH
DE REUS Á SALOU
Servey de trenes que regirá desde 'l dia 6 de Juliol de 1901.
Sortidas de Reus 4'10.—5'45.—7'20.—8'09—9'10.—10'00.—11'03.—12'35.—14'47.—15'29.—16'11.—13'53.—17'35.—18'17.—18'59.—19'39.
Sortidas de Salou 4'56.—6'30.—7'21.—8'10.—9'11.—10'01.—11'04.—14'48.—15'30.—16'12.—16'54.—17'36.—18'18.—19'00.—19'40.—20'30.

TELEGRAMAS

Madrid 8.
Estiueig dels Ministres
Lo senyor Montilla marxará á Mondariz y a Vichi; lo senyor Suárez Inclán passarà una temporada á Luanco; el general Weyler y 'l duch de Veragua projectan una excursió á las plassas de Africa, y el senyor Sagasta anirá á Avila.

Los detinguts al Havre
S'ha tingut noticia de que 'ls detinguts al Havre ab motiu del crim del carrer de Fuen-carral, protestan de la seva ignocencia y demanan que sels trasladi á Barcelona pera demostrarla. No obstant, continúan detinguts perque la dona declara que va acompanyar á la Cecilia Aznar á casa d'un argenter pera vendre unas alhajas que va dir eran procedents de una herencia.

De provincias
Toledo.—Lo general Pelavieja ha visitat lo Colegi de orfens militars.

Pamplona.—Las festas de Sant Fermí han sigut brillantissimas, especialment la professó que ha sigut molt concorreguda.

Coruña.—L'autoritat judicial ha recorregut varias casas ahont s'hi feyan jochs prohibits.

Cadiz.—Ha sarpat ab rumbo á Algeciras lo "Maria Cristina".

Cáceres.—Al poble de Hervás s'ha alterat 'l ordre públich perque 'l jutge ha fet empresonar al fiscal municipal.

Gijón.—S'ha ofegat un noy de dotze anys que s'estava banyant al riu.

DIVERSIONS PÚBLICAS

TEATRO-CIRCO
Gran Companya Cómich-Lirica
dirigida per
Don Antón G. Ibañez y
don Marián Taberner
GRAN FUNCIO PERA AVUY
Se posarán en escena las bonicas sarsuelas "Los niños Herones," "La Czarina," y "La fiesta de San Antón."
A las 9.
IMP. CARRERAS Y VILA.

6 RALS
Pera mes detalls visiten lo gran basar de sastreria "El Non Plus Ultra"
1, PORTAL DE JESÚS, 1, REUS

MILAGROSOS CONFITS

ó injecció antivenérea y roob antisifilítich

COSTANZI

Angelo Costanzi
Diputació, 435, etl. Barcel.

Mils y mils de celebrats mélicas, després d'una llarga experiència, s'han convenut y certificat, que pera curar radicalment ab dos ó tres dias la purgació recient y ab cinch ó sis dias la crónica, gota militar, úlcera, flux blanch de las donas, arenilla, catarro de la "vejiga", es-cossors uretrals, cálculs, retencions d'orina, y ab 20 ó 30 dias los extrenyiments uretrals (estrechez) encor que sigan crónicas de més de 20 anys, evitant las perillósissimas sondas. no hi ha medicament més milagros que ls CONFITS ó Injeccions Costanzi.

També certifican que pera curar qualsevol enfermetat Sifilítica ó herpética, en vista de que lo Iodo y'l Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI; puig no sols cura radicalment la sifilis y herpes, sino que extreu los mals efectes que produheixen aquestas substancias, que, com ja es sapigut, causan enfermetats no molt fácils de curar. A. Salvati mostanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon éxit d'aquets especifics; per Codi del tractament especial ab ell, admet als increduls, lo pago després de curats.

Preu de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos pera'ls qui no vulgan usar injeccions, pessetas 5. Roob anti-sifilítich y anti-herpétich, pessetas 4.

De venta en totas las bonas farmacias.

A Reus: en la de D. Antón Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Jarpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2. y en la Drogueria de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1.

Consultas mélicas á Barcelona; Carrer Diputació, 435, entroes 2.ª tots los dillums, dime-cres y divendres á las 12.

Societat general de Transports marítims á vapor de Marsella

SERVEYS DEL MES DE JULIOL DE 1902

LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA

Sortirà de Barcelona lo 21 de Juliol directament pera Montivideo y Buenos Ayres lo mag-nífich y rápit vapor francés

FRANCE

Consignataris á Barcelona, Ripoly y Companyia., Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.—BARCELONA.

GRAN FONDA DE EUROPA

DE FORTOSA

A CABRECH DE

D. M. ZARAGOZA

Situada en carrer centrich ab cotxes á tots los trens

BONAS HABITACIONS Y ESMERAT SERVEY

ELECTRO-MOTORS Y DINAMOS

de grans rendiments pera tota classe de industrias, del sistema mes perfeccionat, havent obtingut maravillosos resultats que superan mos desitjos. Així, donchs, puch ab tota seguretat oferir á mos clients y al públich en general, la absoluta garantia de mos Electro-Motors y Di-namos.

TRULLÁS.-BARCELONA

Máquina de corrent alternativa pera la utilisació d'energia á gran distancia.

Instalació completa de centrals. Iluminació en poblacions.

ASCENSORS Y MONTACARGAS

GRAN ECONOMIA EN PREUS

Per catálachs y prospectes lo representant de las provincias de Lleyda y Tarragona

Andreu Caizal.—REUS.

Certificat num. 9909

Don Joseph Muñoz, Metge Titular de Ver-gel, districte de Denia.

Certifico: Que desde fa dos mesos vinch formulant l' Elixir Verdi, havent obtingut molt favorables resultats, especialment en una dona casada de non que venia sufrint una pertinás gastralgia, conseqüencia de lo qual havia experimentat digestions difícils, pérdna de forsas, continuu estrenyiment y constants desvaneyiments.

Ab l' ús de tres pots d' Elixir Verdi he ob-servat tan gran millora que, pot dirse, està ja completament bona.

Lo que tinch lo gust de comunicar pera sa-tisfacció de vostés y estímulo dels pacients.

Joseph Muñoz, metge cirurgiá.

Se ven en totas las farmacias
PREU 2 PESSETAS

MOTORS A GAS "CROSSLEY"

Y MOTORS ELECTRICHS

JULIUS J. NEVILLE.-II, PLAZA DE PALACIO.-BARCELONA

Garantisem al comprador un consúm de 700 litros gas per caball hora pera motors inferiors á 5 caballs, y 600 litros gas per caball hora pera motors superiors á 5 caballs. Pera motors electrichs lo consúm es de 850 á 900 watts per caball hora.

Abans que compréu motors pera vostras industrias, examinen be lo gasto diari. A Reus es lo següent:

14 centims de pesseta per hora y caball

pera motors á gas inferiors á 5 caballs, y

12 centims de pesseta per hora y caball

pera motors á gas superior á 5 caballs ó siga

la mitat aproximadament del que s' gasta empleant

motors electrichs.

Per lo tant, val la pena, encor que lo cost de compra siga diferent, de calcular be de quina part están las ventatjas.

VENTA A PLASSOS Y AL CONTAT

PERA REFERENCIAS Y DETALLS, DIRAJUSE, A REUS, AL

GAS REUSENSE

Senyors Gornet García y Companyia.—Plassa de la Libertat

os quals s' encarregan de tot lo referent á la colocació fins que estigui posat en marxa;

GARANTISEM LO CONSÚM ABANS DIT

JULIUS G. NEVILLE.-II, PLASA DE PALACIO.-BARCELONA

LA GRESHAM

COMPANYIA INGLESA

de seguros contra la vida y de rentas vitalicias

FUNDADA L'ANY 1848

Pólissas indisputables—Beneficis capitalissats
Primas molt moderadas

La Grësham té constituít lo dipòsit exigit per las Lleys fiscals vigents com garantia per los seus assegurats á Espanya.

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA

Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell.

A Reus: dirijirse á don LLUIS DE PEDRO, Plasa de Prim.

LA PALATINE

Companyia inglesa

de seguros contra incendis, explosions y accidents

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, 9, BARCELONA.

A Reus: dirijirse á D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.